

Nyírkáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének

9/2025. (XI. 14.) önkormányzati rendelete

A helyi iparűzési adóról

[1] A települési önkormányzatok alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közszolgáltatások biztosítása. A helyi közszolgáltatások megfelelő biztosításához, a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlásán keresztül, a helyi közösségek köztehervállalásával, elengedhetetlen az önkormányzatok adómegállapítási jogosultságának gyakorlása. Az adómegállapítási jogosultság gyakorlásának egyik fajtája a helyi iparűzési adó alkalmazása.

[2] Nyírkáta Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében a következőket rendeli el.

1. §

Nyírkáta Község Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi iparűzési adót vezet be.

2. §

(1) A rendelet hatálya Nyírkáta község közigazgatási területére terjed ki (illetékességi terület).

(2) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység (iparűzési tevékenység).

3. §

Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó mértéke az adóalap 1,5%-a.

4. §

Ez a rendelet 2026. január 1-jén lép hatályba.

Nyírkáta, 2025. november 13.

Általános Indokolás

Nyírkáta Község Önkormányzata Képviselő-testülete jelenleg nem rendelkezik helyi iparüzési adóról szóló önkormányzati rendelettel, így a megyénkben azon kevés önkormányzat közé tartozik, ahol nem vezették be ezen adónemet. A fenti tény több szempontból hátrányosan érinti önkormányzatunkat.

Önkormányzatunk jelenleg csekély saját bevétellel rendelkezik. A lakosság terheinek növelése a rendkívül korlátozott teherviselő képessége miatt, új adó bevezetésével, vagy a kommunális adó mértékének emelésével nem lehetséges. Az önkormányzatoknak átengedett központi bevétel (gépjárműadó) kiesése megnehezítette az önkormányzatok gazdálkodását.

A helyi önkormányzatok központi költségvetési támogatási rendszere az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, feladatalapú támogatási rendszeren alapul, ami azt jelenti, hogy az ez alapján biztosított forrásokat, az önkormányzatoknak, céljuknak megfelelően, felhasználási kötöttséggel kell igénybe venni.

A feladatfinanszírozási támogatás biztosítása többek között a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevételének a figyelembevételével történik [Mötv. 117. § (2) b)]. A költségvetési törvény által elvárt iparüzési adóerő-képesség az iparüzési adóalap 1,4 %-a. A helyi iparüzési adó mértékének jogszabályban meghatározott felső határa 2,0 %.

A költségvetési törvény szerint az iparüzési adórendelettel nem rendelkező önkormányzat esetében egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességként 26 000 forintot kell figyelembe venni. Több, költségvetési törvényben meghatározott támogatási jogcím (általános működési és ágazati feladatok támogatásán belül több támogatási jogcím, szociális támogatás jogcím) esetében, kiegészítés jár az önkormányzatoknak, ha bizonyos szintet nem ér el az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képesség.

A számítások alapján településünk várható egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képessége a költségvetési törvényben meghatározott számított 26 000 forint alatt lenne. A fentiek figyelembevételével a kiegészítés mértéke összességében évente több milliós nagyságrendű lenne, mely forrástól jelenleg elesik önkormányzatunk mert nem rendelkezik helyi iparüzési adóról szóló önkormányzati rendelettel.

A költségvetési törvény szerint a 25 000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet szerint a Nyírkátára eső szolidaritási hozzájárulás 2025. évben 615.386 Ft.

Amennyiben az önkormányzat a kötelező feladatokon túli helyi közügyeket szeretne megvalósítani, akkor annak finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. Tipikusan ilyen önként vállalt feladat az önkormányzat által megvalósítani tervezett pályázathoz önerő biztosítása.

Az Mötv. szerint a helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület a felelős. Az önkormányzati feladatellátás megkönnyítése érdekében mindenképpen indokolt az iparüzési adó bevezetése településünkön, a saját bevételek növelése, valamint a szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség csökkentése és a feladatfinanszírozásra kapható támogatás összegének alacsony egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képesség miatti növekedése miatt.

Részletes indokolás

1. §-ához: A helyi iparüzési adó bevezetéséről szóló rendelkezés.
2. §-ához: A rendelet hatályát meghatározó rendelkezés.
3. §-ához: Az adó mértékét meghatározó rendelkezés.
4. §-ához: Hatályba léptető rendelkezés.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján a jogszabály előkészítője - a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű - előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit.

Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,

ab) környezeti és egészségi következményeit,

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fenti kötelezettségnek eleget téve, az előzetes hatásvizsgálatot elvégeztük, melyről az alábbiak szerint tájékoztatom a Képviselő-testületet.

A helyi iparűzési adóról szóló önkormányzati rendelet-tervezet jelentősnek ítélt hatásai:

a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:

Nyírkáta Községben még nem került bevezetésre a helyi iparűzési adó, ami több szempontból hátrányosan érinti az önkormányzatot: csekély saját bevétellel rendelkezik, és szolidaritási adót is köteles fizetni, amellyel, hogy állami normatívától esik el, a feladatfinanszírozási támogatás biztosítása többek között a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevételének a figyelembevételével történik [Mötv. 117. § (2) b)]. A költségvetési törvény által elvárt iparűzési adóerő-képesség az iparűzési adóalap 1,4 %-a, amit Nyírkáta nem tud teljesíteni. A költségvetési törvény szerint az iparűzési adórendelettel nem rendelkező önkormányzat esetében egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képességként 26 000 forintot kell figyelembe venni, de a 25 000 forint feletti egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet szerint a Nyírkátára eső szolidaritási hozzájárulás 2025. évben 615.386 Ft, amit ki kell fizetni.

Az Mötv. szerint a helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület a felelős. Az önkormányzati feladatellátás megkönnyítése érdekében mindenképpen indokolt az iparűzési adó bevezetése településünkön, a saját bevételek növelése, valamint a szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség csökkentése és a feladatfinanszírozásra kapható támogatás összegének alacsony egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képesség miatti növekedése miatt.

b) A rendelet környezeti és egészségi következményei:

Nem releváns.

c) Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

A rendelet megalkotásával az adminisztratív terhek mind az iparűzési tevékenységet végzők, mind a hivatali apparátus vonatkozásában növekednek az előző évihez képest.

A jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:
A rendelet megalkotásának elmaradása esetén az önkormányzat anyagi helyzete tovább romolhat, a szolidaritási adó összege nőhet, saját bevétel hiányában nem lesz miből finanszírozni a fejlesztéseket, pl. a pályázatok önérejét.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:
rendelkezésre állnak.

Nyírkáta, 2025. november 3.

Tóthné Dr. Nagy Anita sk.
jegyző

